

## **" Waterkwaliteit en visbestand in de rivier de Dommel anno 2024 "**

### **1. Inleiding**

De Dommel is een rivier in Nederland en België , 146 km lang , waarvan 120 km in Nederland. De Dommel ontspringt in Belgisch Limburg en is in België ongeveer 26 km lang.

De bron bevindt zich op het Kempens Plateau nabij het gehucht Wauberg in de gemeente Peer. De rivier stroomt via Overpelt en Neerpelt richting Nederlandse grens.

### **2. Waterkwaliteit**

#### **a) Huidige toestand**

De evolutie van de waterkwaliteit evenals de doelstellingen per waterlichaam kan handig opgevolgd worden via de waterdashboards die online staan: *Dashboard oppervlaktewaterlichamen*.

#### **b) Toekomstperspectieven**

De verschillende geplande acties zijn terug te vinden in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027. Dit is eveneens online raadpleegbaar:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027>.

De rapportage over deze acties is terug te vinden in het wateruitvoeringsprogramma:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/wateruitvoeringsprogramma>.

### **3. Afvissingen**

Sinds 2013 wordt door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) de visfauna in Vlaamse stromende wateren opgevolgd met het geïntegreerd referentiemetnet voor zoetwatervissen in Vlaanderen. Dit nieuwe meetnet is de opvolger van het monitoringmeetnet voor de visstand van de Vlaamse oppervlaktewaters dat in 2001 werd opgestart en is volledig afgestemd op de informatienoden van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en van het Natura 2000-netwerk.

De monitoring is gericht op het bepalen van de Ecologische Kwaliteitsratio (EQR). Het meetnet heeft een bemonsteringsperiodiciteit van 6 jaar. Het meetnet bevat 3 meetpunten op de Dommel. De locaties zijn weergegeven in Tabel A ( = Bijlage 2).

#### **a) Afvissing in 2016**

De Dommel werd in 2016 bevist door middel van elektrovisserij. In Neerpelt werd bijkomend met fuiken gevist.

In totaal werd 418 m bevestigd, en werden twee schietfuisen geplaatst voor twee dagen. Men ving 655 vissen met een totaalgewicht van 17 kg en verdeeld over 14 soorten.

Driedoornige stekelbaars en riviergrondel domineren in aantallen met respectievelijk 35% en 32%. Ook biermpje en tiendoornige stekelbaars maken nog respectievelijk 13% en 11% uit van de vangstaantallen. De overige soorten vertegenwoordigen elk minder dan 3%.

Wat de biomassa betreft is kopvoorn dominant (56%), gevolgd door paling (11%), snoek (9%) en riviergrondel (7%). De overige soorten maken elk 5% of minder van de totale biomassa uit.

De op basis van de vangsten geraamde aantallen en gewichten van elke soort worden per staalnamepunt weergegeven in Tabel B (= Bijlage 3).

De 'grootte' van het visbestand is eerder een onduidelijke variabele. Men kan hier het aantal soorten, de biomassa of het aantal individuen onder verstaan. Internationaal wordt de kwaliteit van een visbestand uitgedrukt onder de vorm van een index, de Ecologische Kwaliteitsratio (EQR). De EQR varieert, afhankelijk van de staalnameplaats tussen een 'slechte kwaliteitsklasse' en een 'goede kwaliteit' (Zie Tabel C = Bijlage 4).

#### b) Vergelijking met vorige afvissingen

Het INBO volgt het visbestand op de Dommel al op sinds 1998. Het visbestand op de Dommel doorheen de jaren blijft vrij gelijk; het aantal gevangen soorten blijft ongeveer hetzelfde en riviergrondel en driedoornige stekelbaars blijven de meest gevangen soorten op de Dommel. Daarnaast treffen we steeds ook enkele andere, soms zeldzamere, soorten aan zoals serpeling en kopvoorn (afkomstig van een herintroductieprogramma) maar ook exoten zoals Amerikaanse hondsvij, bruine Amerikaanse dwergmeerval en zonnebaars. Sinds 2016 wordt er nu ook de marmergrondel gevangen.

#### c) Afvissing in 2020

In 2020 werden 8 vissoorten door het INBO gevangen op de meetplaatsen in Overpelt en Neerpelt.

Deze vissoorten zijn : blauwbandgrondel, driedoornige stekelbaars, kopvoorn, riviergrondel, baars, paling, snoek en zonnebaars.

#### d) Afvissing in 2022

In 2022 werden bij een afvissing op 3 meetplaatsen waarvan twee meetplaatsen in Pelt en één meetplaats in Peer in totaal 14 vissoorten gevangen.

Deze 14 vissoorten zijn : biermpje, blankvoorn, blauwbandgrondel, driedoornige stekelbaars, kopvoorn, riviergrondel, tiendoornige stekelbaars, zonnebaars, baars, gibel, paling, serpeling, snoek en zeelt.

Er werd ook gevlekte Amerikaanse rivierkreeft gevangen.

e) Afvissing in 2023

In 2023 werden op een meetpunt in Pelt 7 vissoorten gevangen.

Deze vissoorten zijn : biermpje, blauwband, driedoornige stekelbaars, kopvoorn, paling, riviergrondel en snoek.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, februari 2025

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger Eva DE BLEEKER in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Jo BROUNS :  
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2024-2025 , vraag nr. 268 van 15 januari 2025 } .

Tabel A

Bijlage 2. Ligging van de meetplaatsen in het Referentiemetnet Vis op de Dommel

| Nummer   | Lambert-X | Lambert-Y | Waterloop | Gemeente | Omschrijving                             |
|----------|-----------|-----------|-----------|----------|------------------------------------------|
| 93530117 | 226096    | 201188    | DOMMEL    | Peer     | Lindelsebaan exit Wauberg                |
| 93530260 | 224636    | 211396    | DOMMEL    | Overpelt | stroomopwaarts de brug                   |
| 93530475 | 223954    | 218080    | DOMMEL    | Neerpelt | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad |

Tabel B

Bijlage 3. Effectieve vangst per soort en per staalname in 2016 uitgedrukt in CPUE (elektrisch in G/100m en N/100m; fuiken in g/fuikdag en N/fuikdag met G=gewicht in g en N=aantal)

| Nummer     |           | Amerikaanse hondvis | baars | beemste | blankevoorn | blauwbandgrondel | driedoornige stekelbaars | kopvoorn | maarmegrondel | palting | rietvoorn | rievergrondel | sepiel | snelle | tiendeoornige stekelbaars | Totaal  |
|------------|-----------|---------------------|-------|---------|-------------|------------------|--------------------------|----------|---------------|---------|-----------|---------------|--------|--------|---------------------------|---------|
| 93530117   | G/100m    |                     |       |         |             |                  | 32,4                     |          |               |         |           |               |        |        | 37,9                      | 70,3    |
| elektrisch | N/100m    |                     |       |         |             |                  | 43                       |          |               |         |           |               |        |        | 58                        | 101     |
| 93530260   | G/100m    |                     | 872   | 48      | 672,5       | 0,7              | 17,2                     | 8138,7   |               | 1907,4  |           | 524,8         | 210,9  | 1560   | 2,1                       | 13954,3 |
| elektrisch | N/100m    |                     | 12    | 11      | 13          | 1                | 16                       | 17       |               | 2       |           | 184           | 4      | 2      | 3                         | 265     |
| 93530475   | G/100m    |                     |       | 41,9    |             |                  | 105,4                    | 420,1    |               |         | 7,4       |               |        |        | 3,9                       | 578,6   |
| elektrisch | N/100m    |                     |       | 5,0     |             |                  | 67,0                     | 1,8      |               |         | 0,9       |               |        |        | 3,7                       | 78,4    |
| 93530475   | G/fuikdag | 2,17                | 4,32  | 141,0   | 7,0         |                  | 13,9                     | 96       | 6,0           |         |           | 147,1         | 19,1   |        |                           | 436,7   |
| fuiken     | N/fuikdag | 0,25                | 0,25  | 15      | 0,25        |                  | 6                        | 0,25     | 1             |         |           | 6,25          | 0,25   |        |                           | 29,5    |

Tabel C

Bijlage 4. Overzicht van de EQR en hun appreciatie

| Nummer   | Waterloop | EQR  | Appreciatie |
|----------|-----------|------|-------------|
| 93530117 | DOMMEL    | 0,20 | slecht      |
| 93530260 | DOMMEL    | 0,80 | goed        |
| 93530475 | DOMMEL    | 0,51 | matig       |

### 9.2.4 Visbestandgegevens

Tabel 70 Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties behorende tot het Maasbekken en het Netebekken.

| Nummer   | Amerikaanse hondsvij | baars | beekprik | bermpje | blankvoorn | blauwbandgrondel | donderpad | driedoornige stekelbaars | kleine modderkruiper | kopvoorn | marm grondel | paling | rietvoorn | riviergrondel | serpeling | snoek | tiendoornige stekelbaars | zeelt | zonnebaars | Totaal aantal vissoorten |
|----------|----------------------|-------|----------|---------|------------|------------------|-----------|--------------------------|----------------------|----------|--------------|--------|-----------|---------------|-----------|-------|--------------------------|-------|------------|--------------------------|
| 92130275 |                      |       | *        | *       | *          | *                |           | *                        |                      | *        |              | *      |           | *             |           |       | *                        | *     | *          | 11                       |
| 93167150 |                      |       |          | *       |            |                  |           | *                        |                      | *        | *            |        |           | *             |           |       | *                        |       |            | 6                        |
| 93530117 |                      |       |          |         |            |                  |           | *                        |                      |          |              |        |           |               |           |       | *                        |       |            | 2                        |
| 93530260 |                      | *     |          | *       | *          | *                |           | *                        |                      | *        |              | *      |           | *             | *         | *     | *                        |       |            | 11                       |
| 93530475 | +                    | +     |          | X       | +          |                  |           | X                        |                      | X        | +            |        | *         | +             | +         |       | *                        |       |            | 11                       |
| 53042100 |                      | *     | *        | *       | *          |                  | *         | *                        | *                    |          |              | *      |           | *             |           | *     | *                        | *     |            | 12                       |
| 53042150 |                      | *     | *        | *       | *          |                  | *         | *                        | *                    |          |              | *      |           | *             |           | *     | *                        |       |            | 11                       |
| 55042100 |                      | *     |          | *       |            |                  | *         | *                        |                      | *        |              | *      | *         | *             |           | *     | *                        |       |            | 10                       |
| 6        |                      |       |          |         |            | *                |           |                          |                      |          |              | *      |           | *             |           |       | *                        |       |            | 4                        |

c) Afvissing in 2020

| Waterloop | Lambert X/Y   | Omschrijving                             | Gemeente | Provincie | Bekken     | Jaar | Nederlandse naam         | Gemiddelde Dagvangst (aantal) | Gemiddelde Gewicht (gram) |
|-----------|---------------|------------------------------------------|----------|-----------|------------|------|--------------------------|-------------------------------|---------------------------|
| DOMMEL    | 224722/207521 | aan de kleine molen                      | Overpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | blauwbandgrondel         | 2.00                          | 8.40                      |
| DOMMEL    | 224722/207521 | aan de kleine molen                      | Overpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | driedoornige stekelbaars | 2.00                          | 6.80                      |
| DOMMEL    | 224722/207521 | aan de kleine molen                      | Overpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | kopvoorn                 | 2.00                          | 150.20                    |
| DOMMEL    | 224722/207521 | aan de kleine molen                      | Overpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | riviergrondel            | 4.00                          | 65.30                     |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | baars                    | 2.00                          | 413.40                    |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | blauwbandgrondel         | 1.00                          | 4.80                      |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | driedoornige stekelbaars | 18.00                         | 4.70                      |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | driedoornige stekelbaars | 3.00                          | 2.70                      |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | paling                   | 2.00                          | 1887.80                   |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | riviergrondel            | 5.00                          | 67.20                     |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | snoek                    | 1.00                          | 27.60                     |
| DOMMEL    | 223954/218080 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Neerpelt | Limburg   | Maasbekken | 2020 | zonnebaars               | 7.00                          | 40.10                     |

d) Afvising in 2022

| Waterloop | Lambert X/Y   | Omschrijving                             | Gemeente | Provincie | Bekken     | Jaar | Nederlandse naam                  | Gemiddelde Dagvangst (aantal) | Gemiddelde Gewicht (gram) |
|-----------|---------------|------------------------------------------|----------|-----------|------------|------|-----------------------------------|-------------------------------|---------------------------|
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | bermpje                           | 1.00                          | 1.10                      |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | blankvoorn                        | 3.00                          | 24.00                     |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | blauwbandgrondel                  | 1.00                          | 0.40                      |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | driedoornige stekelbaars          | 52.00                         | 78.20                     |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | gevlekte Amerikaanse rivierkreeft | 1.00                          | 6.10                      |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | kopvoorn                          | 8.00                          | 282.60                    |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | rievergrondel                     | 16.00                         | 111.80                    |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | tiendoornige stekelbaars          | 6.00                          | 6.70                      |
| Dommel    | 223953/218079 | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | zonnebaars                        | 3.00                          | 8.90                      |
| Dommel    | 226096/201187 | Lindelsebaan exit Wauberg                | Peer     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | driedoornige stekelbaars          | 134.00                        | 155.20                    |
| Dommel    | 226096/201187 | Lindelsebaan exit Wauberg                | Peer     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | tiendoornige stekelbaars          | 32.00                         | 20.40                     |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | baars                             | 47.00                         | 1943.80                   |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | bermpje                           | 34.00                         | 282.50                    |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | blankvoorn                        | 39.00                         | 885.20                    |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | driedoornige stekelbaars          | 34.00                         | 44.10                     |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | giebel                            | 1.00                          |                           |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | kopvoorn                          | 15.00                         | 8714.10                   |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | paling                            | 1.00                          | 1245.00                   |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | rievergrondel                     | 102.00                        | 594.50                    |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | serpeling                         | 3.00                          | 475.60                    |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | snoek                             | 4.00                          | 2741.90                   |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | tiendoornige stekelbaars          | 5.00                          | 2.50                      |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | zeelt                             | 1.00                          | 713.40                    |
| Dommel    | 224635/211396 | upstream till bridge                     | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2022 | zonnebaars                        | 1.00                          | 10.90                     |

e) Afvissing in 2023

| Waterloop | Lambert<br>X/Y | Omschrijving                             | Gemeente | Provincie | Bekken     | Jaar | Nederlandse naam         | Gemiddelde<br>Dagvangst<br>(aantal) | Gemiddelde<br>Gewicht (gram) |
|-----------|----------------|------------------------------------------|----------|-----------|------------|------|--------------------------|-------------------------------------|------------------------------|
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | bermpje                  | 2.00                                | 9.10                         |
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | blauwband                |                                     |                              |
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | driedoornige stekelbaars | 7.00                                | 11.90                        |
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | kopvoorn                 | 3.00                                | 200.70                       |
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | paling                   | 1.00                                | 679.20                       |
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | riviergrondel            | 26.00                               | 348.80                       |
| Dommel    | 223953/218079  | Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad | Pelt     | Limburg   | Maasbekken | 2023 | snoek                    | 1.00                                | 158.00                       |